

KVARTALSRAPPORT

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

3. KVARTAL 2008

FORORD

Hvor mange ældre bor i Københavns Kommune? Hvor stor en del af de ældre har hjemmehjælp, og hvor mange bor på et plejehjem? Hvor meget hjælp får de ældre, og hvad får de især hjælp til?

Svarene på disse spørgsmål og mange andre kan du finde i denne pixi-udgave af tredje kvartalsrapport i 2008, hvor Sundheds- og Omsorgsforvaltningen giver et overblik over arbejdet inden for sundheds- og ældreområdet.

Pixi-udgaverne af kvartalsrapporterne indeholder et resumé af statistiske data om ældrebefolkning, aktiviteter, tilsyn, personale, sundhed og økonomi.

Denne kvartalsrapport sammenligner 3. kvartalsnøgletallene med nøgletallene fra 1. kvartal 2008 frem for med 2. kvartal 2008. Det skyldes, at 2. kvartal 2008 var præget af strejker blandt FOA-medlemmerne og blandt medlemmer af organisationer under Sundhedskartellet, som resulterede i markante afvigelser på hovedparten af nøgletallene for 2. kvartal 2008.

Et fælles billede af status og udviklingstendenser er et vigtigt grundlag for Sundheds- og Omsorgsforvaltningens arbejde - både når det handler om de langsigtede politiske mål og prioriteringer og i det daglige arbejde med at give borgerne i Københavns Kommune en god, sund og tryk hverdag.

Vi håber, at mange vil få glæde af dette overblik.

København, december 2008

Mogens Lønborg
Sundheds- og Omsorgsborgmester

Lene Sillasen
Administrerende direktør

INDHOLD

Ældrebeholdning	4
Myndighed	5
Hjemmepleje.....	9
Plejehjem.....	11
Sundhed	13

REDAKTION

Københavns Kommune
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Sjællandsgade 40
2200 København N
www.kk.dk

ÆLDREBEFOLKNING

Ældrebeholdningen i København omfatter borgere over 65 år med folkeregisteradresse i kommunen.

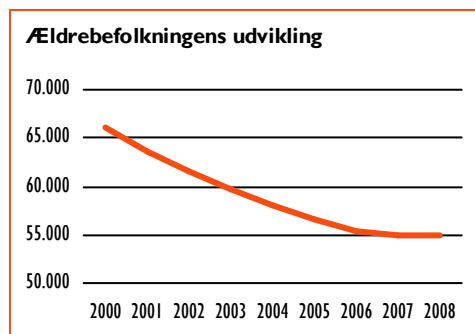
ÆLDREBEFOLKNINGEN I DAG

I oktober 2008 boede der i alt 54.861 ældre borgere i København, og de udgjorde 10,7% af hele befolkningen. Der var dog en stor forskel på lokalområderne, idet 9,1% af borgerne var over 65 år på Bispebjerg/Nørrebro, mens det gjaldt for 13,9% i Vanløse/Brønshøj/Husum.

68% af de ældre var 65-79 år, imens 32% var fyldt 80 år.

ÆLDREBEFOLKNINGENS UDVIKLING

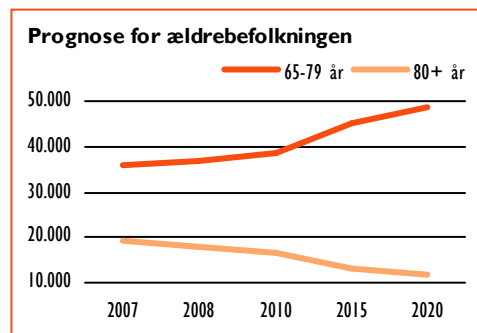
Antallet af ældre borgere i Københavns Kommune er faldet med 11.181 personer siden 01.07.2000.

Udvikling i antal ældre borgere 01.10.2000 - 01.10.2008

Befolkningsprognoserne viser dog, at udviklingen er ved at vende. Ældrebeholdningen som helhed forventes at stige igen fra 2010, mens

faldet blandt de ældre over 80 år forsætter i de kommende år.

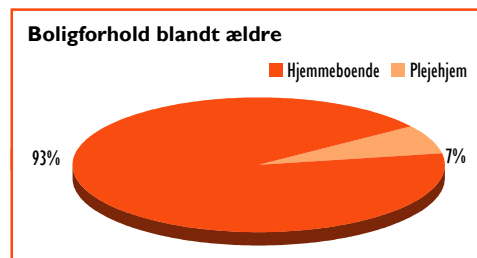

Forventet udvikling i antal ældre borgere 2007 - 2020

I 3. kvartal 2008 var antallet af ældre uændret i forhold til årsskiftet. Det dækker dog over et fald på 2,7% i gruppen af borgere over 80 år, mens der var en stigning på 1,6% i aldersgruppen 65-79-årige.

BOLIGFORHOLD

Størstedelen af de ældre borgere i Københavns Kommune var hjemmeboende (51.250 personer).

Boligforhold blandt ældre

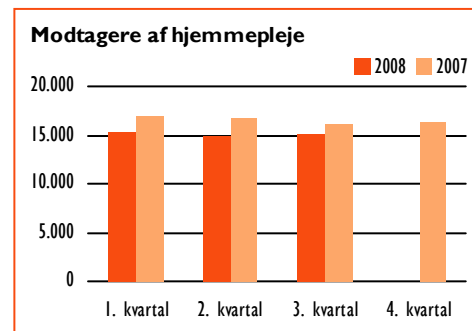
6,9% af ældrebeholdningen (3.762 personer) boede på et plejehjem.

MYNDIGHED

Visitationen vurderer borgernes behov for hjælp og visiterer dem dernæst til et konkret tilbud, f.eks. praktisk hjælp, personlig pleje eller en bolig.

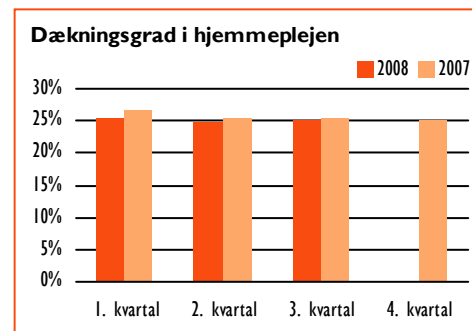
MODTAGERE AF HJEMMEPLEJE

I 3. kvartal 2008 modtog 15.053 borgere hjemmepleje via Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. Det var 2,1% færre end i 1. kvartal 2008.

Udvikling i antal hjemmehjælpsmodtagere i 2007 - 2008

Dækningsgraden viser andelen af hjemmeboende ældre borgere, der modtager hjemmepleje.

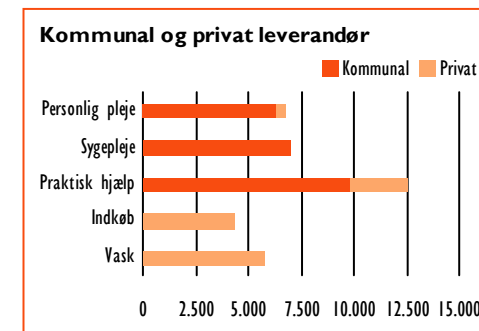

Udvikling i dækningsgraden i hjemmeplejen i 2007 - 2008

25% af de ældre borgere modtog hjemmepleje i 3. kvartal 2008. Dækningsgraden er faldet set hen over de sidste 3 år, hvilket kan tilskrives en demografisk tilpasning, hvor fordelingen mellem aldersgrupperne er ændret, således at den ældste aldersgruppes andel af ældrebeholdningen er reduceret. Det er blandt de 80+-årige, at dækningsgraden er højest.

KOMMUNAL OG PRIVAT LEVERANDØR

Borgerne kan frit vælge mellem den kommunale hjemmepleje og en række private leverandører, når det gælder praktisk bistand og personlig pleje.

Antal borgere, som kommunale og private leverandører leverer ydelser og/eller ordninger til i 3. kvartal 2008

I 3. kvartal 2008 modtog 84,8% af borgerne hjælp fra den kommunale hjemmepleje, imens 59,8% modtog hjælp fra en eller flere private leverandører. Mange borgere havde således både en privat og en kommunal leverandør.

Den kommunale hjemmepleje leverede først og fremmest personlig pleje, sygepleje og praktisk hjælp til borgerne, hvorimod private leverandører især leverede praktisk hjælp og indkøbs-/vaskeordninger.

VISITERET HJEMMEPLEJE

Borgere, der har behov for hjælp, bliver visiteret til forskellige ydelser afhængig af deres situation.

Personlig pleje, sygepleje og praktisk hjælp bliver tildelt som en række separate ydelser til borgerne.

De visiterede ydelser bestilles hos en leverandør med angivelse af tid. Visiterede timer er dermed et udtryk for vurderet plejetyngde hos borgerne.

81,3% af borgerne var visiteret til praktisk hjælp i 3. kvartal 2008, 46,2% var visiteret til sygepleje og 44,3% til personlig pleje. Derudover havde 67,1% af de ældre borgere en indkøbs- og/eller vaskeordning.

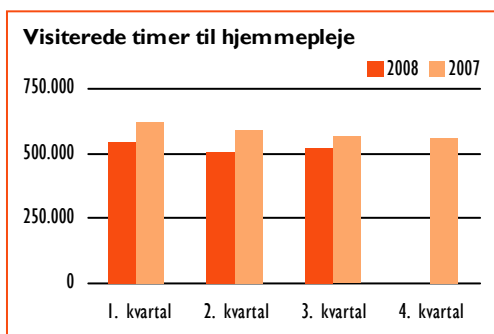
I 3. kvartal 2008 blev der visiteret 520.657 timer, hvilket var et fald på 4,5% i forhold til 1. kvartal 2008. 90% af timerne omfattede servicelovens område bl.a. personlig og praktisk hjælp, imens 10% vedrørte sundhedslovens område f.eks. hjemmesygepleje.

92% af de visiterede timer blev leveret af den kommunale hjemmepleje, mens 8% blev leveret af en privat leverandør.

69% af alle borgere, som modtog hjemmepleje, havde udelukkende ordninger eller hjælp i mindre end 2 timer om ugen, mens 11% modtog mere end 8 timers ugentlig hjælp.

GODKENDETE BOLIGANSØGERE

414 københavnske borgere var i 3. kvartal 2008 godkendt til en plejehjemplads, mens 15 borgere var godkendt til en demensplads. Herudover var 748 borgere godkendt til en midlertidig plads. Antallet af godkendelser til en plejehjemsplads er på niveau med 1. kvartal 2008. I samme periode steg antallet af godkendelser til midlertidige pladser med 8%.

Udvikling i visiterede timer til hjemmepleje i 2007 - 2008

VENTELISTE TIL BOLIG

Ventelisten omfatter alle borgere, der venter på en plejehjemsplads eller en beskyttet bolig, hvad enten borgerne har ønsker om f.eks. specifikke boliger/lokalområder eller ej.

Antallet af borgere, som ventede på en plejehjemsplads eller en beskyttet bolig, steg i 3. kvartal 2008. I slutningen af kvartalet ventede 368 borgere på en plads, hvilket var 56 personer flere end i starten af kvartalet.

Antallet af hospitalsindlagte borgere, som stod på venteliste til en plejehjemsplads eller beskyttet bolig, faldt fra 18 til 14 personer i løbet af 3. kvartal 2008.

I slutningen af 3. kvartal 2008 ventede 9 borgere på at få en plads på et demensplejehjem, mens 106 borgere ventede på en midlertidig plads.

FIRE-UGERS-GARANTIEN

Fire-ugers-garantien betyder, at københavnske borgere, som er godkendt til en plejehjemsplads, skal have et tilbud om en bolig inden for fire uger. Borgere, som ønsker at få en bolig på et bestemt plejehjem, er ikke omfattet af fire-ugers-garantien.

163 borgere svarende til 39% af de godkendte borgere var omfattet af fire-ugers-garantien i 3. kvartal 2008. Ud af disse fik 144 borgere svarende til 88% et tilbud om en plejehjems-

plads inden for fire uger. Sammenlignet med 1. kvartal er der tale om et fald på 9 procentpoint.

KØB OG SALG AF PLADSER

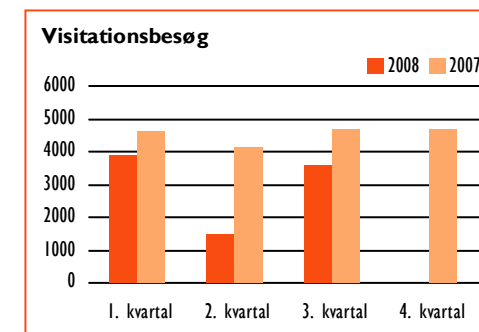
Borgere i andre kommuner kan få en plejehjemsplads i København, ligesom en del københavnske borgere ønsker en plads i en anden kommune.

Københavns Kommune købte i alt 583 almindelige plejehjemspladser og 14 særlige plejehjemspladser i andre kommuner ved udgangen af 3. kvartal 2008.

Salget af pladser var 185 på almindelige plejehjem, 16 på demensplejehjem og 1 på særlige plejehjem.

VISITATIONSBesøg

En borger, der har et behov for hjælp, modtager et besøg fra en visitator, som skal danne sig et indtryk af borgerens situation og funktionsniveau.

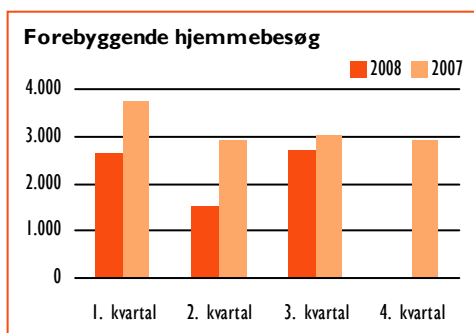

Udvikling i visitationsbesøg i 2007 - 2008

I 3. kvartal 2008 blev der gennemført 3.552 visitationsbesøg, hvilket var 8,5% under antallet af besøg i 1. kvartal 2008 (3.882 besøg).

FOREBYGGENDE HJEMMEBESØG

Alle hjemmeboende borgere over 75 år skal have tilbudt to forebyggende hjemmebesøg hvert år.

Udvikling i forebyggende hjemmebesøg i 2007 - 2008

I 3. kvartal 2008 blev der i alt gennemført 2.692 forebyggende hjemmebesøg hos 2.634 borgere. Det udgjorde en stigning på 1,7% sammenlignet med 1. kvartal 2008.

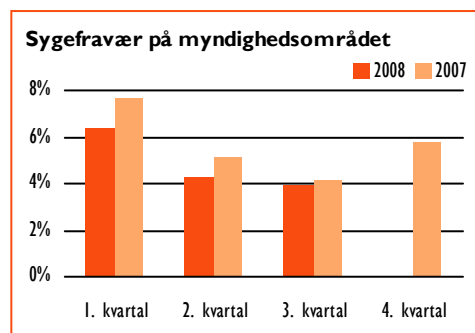
3.639 borgere valgte at sige nej til tilbuddet om et forebyggende besøg i løbet af 3. kvartal 2008. 97% af disse borgere har afvist samtlige tilbud om hjemmebesøg.

PERSONALE

Der var i alt 400 medarbejdere ansat på myndighedsområdet, hvilket svarede til 364 fuldtidsstillinger.

SYGEFRAVÆR

Sygefraværet på myndighedsområdet var 3,9% i 3. kvartal 2008, hvilket var et fald i forhold til samme periode sidste år, hvor det lå på 4,2%.

Udvikling i sygefravær på myndighedsområdet i 2007 - 2008 i procent af normeret arbejdstid

Både fravær af kort og lang varighed faldt, og udgjorde hhv. 69% og 31% af det samlede fravær.

ØKONOMI

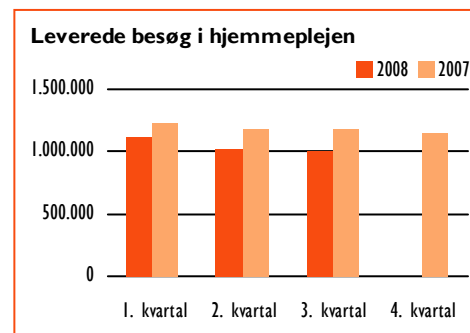
Der forventes budgetoverholdelse for det samlede årsregnskab for P/O-kontorerne.

HJEMMEPLEJE

Der er i alt 9 kommunale hjemmeplejeenheder i lokalområderne, der leverer ydelser til borgere, som har fast eller midlertidig adresse i området.

LEVERET HJEMMEPLEJE

Den kommunale hjemmepleje leverede godt 1 mio. besøg i løbet af 3. kvartal 2008, hvilket svarer til 82.283 besøg om ugen. Det var knap 3.574 færre besøg om ugen end i 1. kvartal 2008.

Udvikling i leverede besøg i hjemmeplejen i 2007 - 2008

I 3. kvartal 2008 leverede daghjemmehjælpen 91% af de visiterede timer, mens andelen lå lavere i både aftenhjemmehjælpen (67%) og sygeplejen (81%).

14% af alle de leverede timer i hjemmeplejen var i 3. kvartal 2008 leveret af vikarer. Det svarer til et fald på 3 procentpoint sammenlignet med 1. kvartal 2008.

ANTAL MEDARBEJDERE I BORGERS HJEM

Antallet af medarbejdere i borgerens hjem er afhængig af den enkelte borgers behov for hjælp. Jo flere besøg en borgeren har behov for, des flere medarbejdere møder borgeren, som oftest.

18% af de borgere, som modtog hjemmepleje fik besøg af 1 medarbejder i en fire-ugersperiode, mens 37% af borgerne mødte 2-5 forskellige medarbejdere.

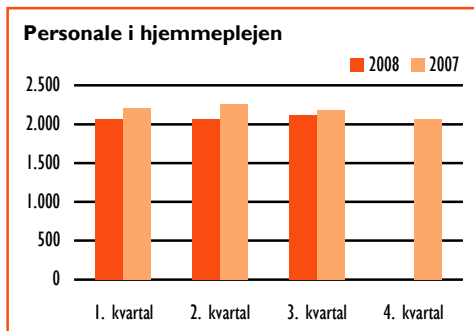
En del borgere har et stort behov for pleje døgnet rundt, og modtager helt op til 442 besøg i perioden. Det er primært i denne gruppe, at borgere med besøg fra mere end 20 forskellige medarbejdere i løbet af en fire-ugersperiode, skal findes. De udgør 13% af alle hjemmeplejemodtagere.

TILSYN

I 3. kvartal blev der gennemført 4 tilsyn med kommunale leverandører af hjemmepleje. Af disse 4 fik 3 konstateret alvorlige fejl og mangler relateret til den sundhedsfaglige dokumentation. I kommunal leverandør blev godkendt med mangler ligeledes relateret til den sundhedsfaglige dokumentation. Selve kerneydelserne var således i orden. Tilsyn med private leverandører gennemføres i 4. kvartal 2008.

PERSONALE

Personalet i hjemmeplejen talte i alt 2.117 fuldtidsstillinger fordelt på 2.536 medarbejdere.

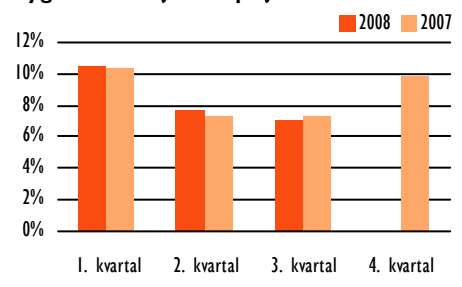

Udvikling i fuldtidsstillinger i hjemmeplejen i 2007 - 2008

SYGEFRAVÆR

Det samlede sygefravær i hjemmeplejen var 7,1% i 3. kvartal 2008, hvilket var lavere end 3. kvartal 2007 (7,3%).

Sygefravær i hjemmeplejen

Udvikling i sygefravær i hjemmeplejen i 2007 - 2008 i procent af normeret arbejdstid

Både fravær af kort og lang varighed var på niveau med 1. kvartal, og udgjorde hhv. 57% og 43% af det samlede fravær.

ØKONOMI

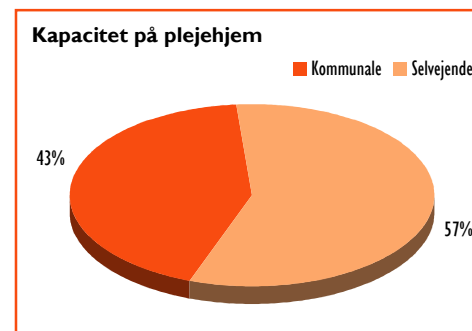
Der forventes budgetoverholdelse for det samlede årsregnskab for den kommunale hjemmepleje.

PLEJEHJEM

Der er i alt 52 plejehjem i Københavns Kommune. En del drives af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, mens de andre er selvejende institutioner, der har en driftsoverenskomst med kommunen.

KAPACITET

I slutningen af 3. kvartal 2008 var der i alt 3.260 almindelige plejehjemsboliger i København; heraf 1.417 boliger på kommunale plejehjem og 1.843 boliger på selvejende institutioner.

Kapacitet på plejehjem

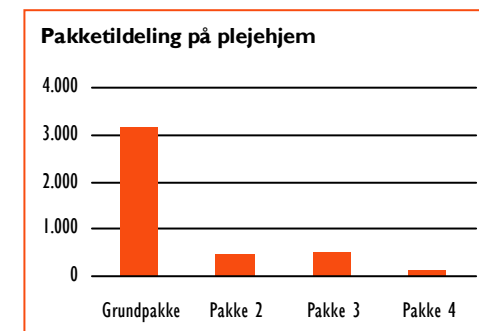
Sammenlignet med kvartalets start var det et fald på 8 boliger, som bl.a. skyldtes moderniseringer af plejehjem. Ud over de almindelige plejehjemsboliger var 141 pladser forbeholdt til midlertidige ophold.

PAKKETILDELING

Plejehjemsbeboere får på plejehjem tildelt hjælp i form af 'pakker', som både indeholder praktisk hjælp og personlig pleje.

Alle beboere bliver visiteret til en 'grundpakke', som giver dem den mest basale hjælp i hverdagen. Hvis de har behov for yderligere pleje og omsorg, kan de ud over grundpakken få pakke 2, 3 eller 4.

Beboere, som har et helt særligt behov for pleje, får tildelt en 'specialpakke' af varierende omfang.

Beboere, som modtager plejeboligpakker 01.10.2008

1. oktober 2008 modtog 3.178 beboere grundpakken, og heraf modtog 34% også pakke 2, 3 eller 4. Derudover fik 2% af beboerne en specialpakke. Fordelingen er på niveau med de seneste kvartaler.

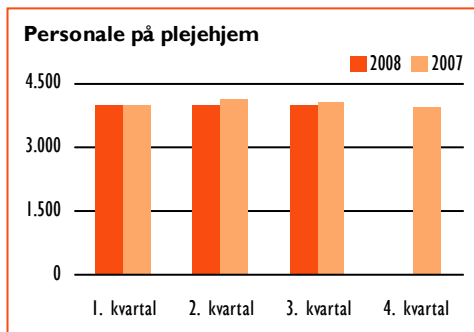
TILSYN

I 3. kvartal 2008 blev der gennemført 7 uanmeldte tilsyn på plejehjemmene og 15 anmeldte tilsyn.

De uanmeldte tilsyn medførte 1 anmærkning for 'alvorlige fejl og mangler', imens de anmeldte tilsyn ikke resulterede i anmærkninger. Anmærkningen relaterede sig til den sundhedsfaglige dokumentation, imens de leverede kerneydelser ikke fik anmærkninger.

PERSONALE

Antallet af fastansatte medarbejdere på plejehjem tæller i alt 3.970 fuldtidsstillinger, svarende til 5361 medarbejdere.

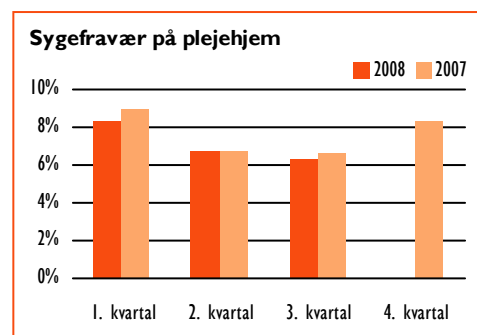

Udvikling i fuldtidsstillinger på plejehjem i 2007 - 2008

Vikarforbruget på plejehjemmene var 26,7 mio. kr. i 3. kvartal 2008. Det var en stigning på ca. 5 mio. kr. svarende til 24,5% i forhold til 1. kvartal 2008.

SYGEFRAVÆR

Det samlede sygefravær på plejehjem var 6,3% i 3. kvartal 2008, hvilket var et lille fald sammenlignet med 3. kvartal 2007 (6,6%).

Udvikling i sygefravær på plejehjemmene i 2007 - 2008 i procent af normeret arbejdstid

Hvor korttidsfraværet holdt niveauet fra sidste år, faldt langtidsfraværet. I 3. kvartal udgjorde korttids- og langtidsfraværet hhv. 51% og 49% af det samlede fravær.

ØKONOMI

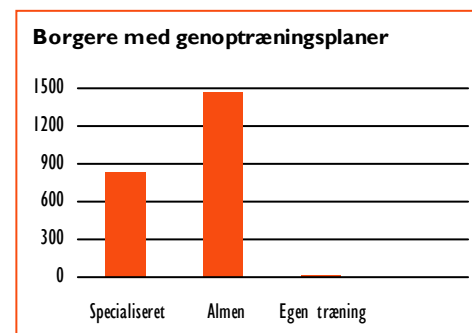
Der forventes budgetoverholdelse for årsregnskabet for det samlede plejehjemsområde.

SUNDHED

Indsatsen på sundhedsområdet omfatter en bred vifte af aktiviteter fra genoptræning og voksen-tandpleje til medfinansiering af hospitalsopgaver.

GENOPTRÆNING

Borgere, som er blevet udskrevet fra hospitalet, kan enten få genoptræning på hospitalet eller på et af kommunens trænings- og sundhedscentre.

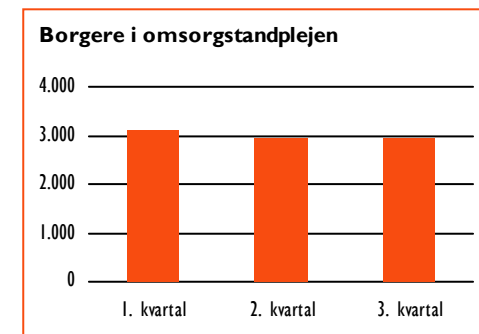
Antal borgere med genoptræningsplaner i 3. kvartal 2008

I alt fik 2.318 borgere en genoptræningsplan i 3. kvartal 2008, hvilket var på niveau med 1. kvartal 2008.

35% fik en plan for den specialiserede træning, som finder sted på hospitalerne, 64% fik en plan for den almene træning, som forgår i kommunen, og 1% fik en plan for egen træning efter instruktion.

VOKSENTANDPLEJE

Voksens tandpleje tilbyder tandpleje i hjemmet til borgere, som ikke selv kan komme til tandlægen. Der er to typer af tilbud: Omsorgstændpleje til ældre og specialtændpleje til psykisk handicappede.

Udvikling i antal borgere tilmeldt omsorgstændpleje i 2008 fordelt på kommunal og privat leverandør

2.950 ældre borgere var i 3. kvartal 2008 tilmeldt omsorgstændplejen. 97% var tilknyttet den kommunale tandpleje, mens 3% var tilknyttet en privat tandlæge.

I 3. kvartal 2008 var 1.981 borgere i kontakt med omsorgstændplejen. Heraf modtog 96% behandling senest to måneder efter henvendelsen. 1.447 borgere kontaktede Specialtændplejen.

Der blev foretaget 1.202 konsulentvurderinger.

FINANSIERING AF HOSPITALSOPGAVER

Kommunerne har et medfinansieringsansvar for hospitalsopgaver vedrørende kommunens borgere.

I løbet af 3. kvartal 2008 blev i alt 23.308 københavnske borgere udskrevet fra hospitalet. Den kommunale medfinansieringsudgift hertil var 92,4 mio. kr. Sammenlignet med 3. kvartal 2007 var det et fald på 3,3% svarende til 3,2 mio. kr.

Kommunens udgift til færdigbehandlede patienter var 6,9 mio. kr. i 3. kvartal 2008. 261 borgere lå på hospitalet efter, at de var færdigbehandlet.

I 3. kvartal 2008 aflagde københavnske borgere 191.880 ambulante besøg på hospitaler. Hertil var kommunens medfinansieringsudgift 61 mio. kr.

ØKONOMI

Der forventes budgetoverholdelse for årsregnskabet for det samlede sundhedsområde.

KVARTALSRAPPORT

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN 3. KVARTAL 2008

Redaktion: Dokumentationsstaben

Kilder
eSundhed.dk

Kommunedatas løn- og personalesystem
Koncernservice i Københavns Kommune, Ledelsesinformation
Københavns Kommunes Visitationssystem
Københavns Kommunes Økonomisystem
Københavns Omsorgs System
Københavns SundhedsAkademi
Sundheds- og Omsorgsforvaltningens ledelsesinformationssystem
Tids- og opgaveplanlægningssystemet Vagtplan
Voksntandplejen i Københavns Kommune